

Asia: VN/17575/2021

Luonnos hallituksen esityksestä SORA-säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne muutosehdotuksista alla olevaan tekstikenttään

Vanhusasiavaltuutettu on uusi, itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka lakisääteisenä tehtävänä on edistää ikääntyneiden oikeuksien toteutumista. Osa tätä tehtävää on seurata lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanoa sekä yhteiskunnallista päätöksentekoa sekä arvioida niiden vaikutuksia ikääntyneisiin. Vanhusasiavaltuutettu kiittää mahdollisuudesta lausua SORA-lainsäädännön muuttamisesta.

Vanhusasiavaltuutettu arvioi luonnosta hallituksen esitykseksi iäkkäiden ihmisten näkökulmasta. Vanhusasiavaltuutettu arvioi esitystä lähinnä sellaisia SORA-tutkintoja suorittavien opiskelijoiden osalta, joiden opintoihin kuuluu käytännön harjoittelua iäkkäiden palveluissa, ja joiden on valmistumisen jälkeen mahdollista työllistyä iäkkäiden palveluihin. Näitä tutkintoja ovat ainakin sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (lähihoitaja) sekä AMK-tutkinnot sairaanhoitaja, sosionomi, geronomi, fysioterapeutti ja toimintaterapeutti.

Vanhusasiavaltuutettu pitää ehdotettuja muutoksia, kuten tiedonanto- ja tiedonsaantioikeutta vireille tulleesta SORA-prosessista, opiskeluoikeuden peruuttamismahdollisuutta ja osallistumisoikeuden epäämismahdollisuutta pääosin hyvinä ja perusteltuina.

Eryteisesti käytännön harjoittelujaksot iäkkäiden hoivapalveluissa vaativat opiskelijalta vastuullista suhtautumista. On tärkeää, että koulutussopimus käytännön harjoittelujaksolle ja oppisopimus on mahdollista siirtää tai peruuttaa sellaiselta opiskelijalta, jolla on riski sortua rikolliseen toimintaan tai vaaraa aiheuttavaan käyttäytymiseen harjoittelussa. Myös päihdeongelmaisen opiskelijan, jolla on lääkkeiden väärinkäyttöä, käytännön harjoittelujakson aloittamista tulee voida siirtää. Vaikka opiskelija ei itsenäisesti toteuta lääkehoitoa, työympäristössä käsitellään lääkkeitä.

Rikosrekisterilain muutos niin, että myös iäkkäiden ja vammaisten palveluihin käytännön harjoitteluun tulevalta on mahdollista pyytää rikosrekisteriote, on hyvä muutos.

Toisaalta on syytä tiedostaa, että opiskelijat ovat usein nuoria henkilöitä, joiden kasvu vastuulliseksi aikuiseksi on vielä kesken. Nuoruudessa tehdyistä virheistä huolimatta opiskelijan soveltuvuus alalle voi olla myöhemmässä elämänvaiheessa hyvä. Turhia esteitä opintojen jatkamiselle sen jälkeen, kun

opiskelija on selvittänyt ongelmansa, ei pidä asettaa. Vanhustyön työvoimapula lisää tarvetta huomioida kaikki alalle soveltuvat ja motivoituneet henkilöt koulutusvalinnoissa.

Voitte arvioida muutosehdotusten vaikutuksia alla olevaan tekstikenttään

-

Topo Päivi
Vanhusasiavaltuutettu - Vanhusasiavaltuutettu